

УТВЪРДИЛ,
РЕКТОР:
(ПРОФ. Д-Р ХРИСТО БОЗОВ, ДМ)

**ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ, ПРОВЕЖДАНЕ И ОСИГУРЯВАНЕ
НА ЕЛЕКТРОННИ И ДИСТАНЦИОННИ ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ В
УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” - БУРГАС**

**Раздел I
Общи положения**

Чл. 1. Настоящият правилник, наричан по-долу Правилника, е разработен в съответствие със Закона за висшето образование (ЗВО), Наредбата за държавни изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение (ДФО) във висшите училища (в сила от 01.09.2021 г.), Критерии и указания за оценяване на дистанционни форми на обучение (ДФО) на Националната агенция по оценяване и акредитация (НАОА), Закона за авторското право и др.

Чл. 2. Правилникът урежда организацията и провеждането на електронни и дистанционни форми на обучение (ЕДФО) в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, с оглед осигуряване на високо качество, както и повишаване на качеството на традиционните форми на обучение (редовна и задочна).

Чл. 3. (1) Обучението в дистанционна форма се извършва съгласно разпоредбите на чл. 42. (10) и (11) от ЗВО.

(2) ДФО се организира в съответствие със Системата за трансфер на академични кредити в рамките на Европейската общност, отразени в дипломата за завършена ОКС или професионална квалификация.

Чл. 4. Правилникът регламентира условията за ефективно използване на електронни материали и ресурси за осъществяване на учебни и административни дейности в обучението в различните образователно-квалификационни степени, както и при различните степени и форми на обучение за специализация и за повишаване на квалификация.

Чл. 5. Електронните и дистанционни форми на обучение се осъществяват с прилагане на съвременни информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и на базата на развита интегрирана университетска информационна и комуникационна инфраструктура.

Чл. 6. (1) Обучението в дистанционна форма се провежда по учебна документация (квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, изискван брой кредити за получаване на диплома за придобита образователно-квалификационна степен и професионална квалификация), разработена въз основа на учебната документация за съответната специалност в редовна форма на обучение.

(2) Учебният процес в дистанционна форма на обучение се осъществява преимуществено чрез средства за електронно обучение и електронно управление с отдалечен достъп до:

1. индивидуални и групови електронни учебни дейности, електронно учебно съдържание, оценяване и педагогическа комуникация;

2. електронни административни услуги за съпровождане на жизнения цикъл на учебния процес, за предоставяне на информация, за издаване на документи, за уреждане на студентско положение, за изпълнение на студентски задължения и др.

(3) За осигуряване на дистанционна форма на обучение Университетът поддържа информационната инфраструктура, включваща научно-преподавателски, административен и технически състав, управленска и организационна структура, нормативна база за провеждане на информационни дейности, дигитализирани дейности и ресурси, информационни и комуникационни системи, софтуерни и хардуерни средства.

(4) ДФО се осъществява на базата на среда за дистанционно обучение (част от информационната инфраструктура по (3)), която включва (съгл. Чл. 4. от *Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища*):

1. вътрешноуниверситетски правила за организация, провеждане и развитие на дистанционно и електронно обучение;

2. научно-преподавателски, административен и технически състав с компетентности в областта на дистанционното и електронното обучение;

3. специално създадено към Университета обслужващо звено;

4. стандарти и процедури за проектиране, създаване, регистрация и съхраняване на електронни учебни дейности и ресурси в съответствие с методика, специфична за електронното и дистанционното обучение, и съгласно Закона за авторското право и сродните му права;

5. електронни учебни и административни дейности;

6. хранилище на електронни учебни курсове, дейности и ресурси, включително на електронни тестови единици и тестове;

7. системи за управление на електронно базирани оценявания и финални изпитвания с установяване на опити за плагиатство;

8. система за идентификация на студентите и контрол на съответните процедури – в случаите на електронно провеждане на изпити и оценяване;

9. софтуерни платформи за дистанционно обучение с възможности за синхронно и асинхронно обучение и отдалечен оторизиран постоянен достъп на обучавани, преподаватели и администратори до дейности, ресурси и системи.

Раздел II

Организация на електронното и дистанционното обучение в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас

Чл. 7. В Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас електронни форми се прилагат при обучението в специалности за придобиване на висше образование във всички

образователно-квалификационни степени, за образователна и научна степен „Доктор“, и за следдипломна квалификация.

Чл. 8. (1) ДФО се осъществява и поддържа от екип, който съгл. Чл. 7. (1) от Наредбата за държавни изисквания за организиране на ДФО включва:

1. научно-преподавателски състав с доказани компетентности в областта на електронното обучение, определен в съответствие с изискванията на чл. 48 и 52 от ЗВО;

2. служители от администрацията на Университета, отговорни за логистично осигуряване на ДФО;

3. технически състав от Компютърен информационен център, основно звено към Университета, обезпечавашо комуникационната свързаност, поддръжката, функционирането и информационната сигурност на използваната платформа за електронно и дистанционно обучение.

(2) Университетът организира повишаване на квалификацията на научно-преподавателския състав и на административния персонал в областта на ДФО.

Чл. 9. Учебно-методическото осигуряване на специалностите в ДФО включва подготовка на учебна документация, разработване на електронни учебни курсове и ресурси, както и електронни административни дейности и се осъществява от основното звено, което провежда обучението.

Чл. 10. (1) Дейността по планирането и организацията на ДФО се осъществява чрез Център за дистанционно обучение (ЦДО).

(2) Центърът за дистанционно обучение се създава с решение на Академичния съвет. Съставът на ЦДО се предлага от Директор на Дирекция „Дигитализация, следдипломно и дистанционно обучение“ и се назначава от Ректора.

(3) Органи за управление на ЦДО са:

1. Ръководител – хабилитирано лице с компетенции в областта на ЕДФО;
2. Експертен съвет – включва ръководителя на ЦДО, хабилитирани преподаватели с доказани компетентности в областта на ЕДФО, ръководители на дистанционни програми, предлагани в Университета, администратор на използваната платформа за електронно и дистанционно обучение в Университета и др.

Чл. 11. Центърът за дистанционно обучение:

1. развива институционалната среда за дистанционно обучение;
2. осигурява методическа подкрепа на развитието на електронни и дистанционни форми на обучение в Университета и в региона;
3. разработва и предлага на Академичния съвет за одобрение стандарти и процедури за разработване на учебна документация, както и на електронни образователни материали и ресурси (вкл. е-курсове, учебници и учебни пособия за ЕДФО);
4. организира регистрация и съхраняване на електронни учебни дейности и ресурси в съответствие с утвърдените правилата и стандарти, както и според изискванията на Закона за авторското право и сродните му права;
5. следи за съответствие с нормативната база;
6. извършва обучение и консултации на академичния състав за провеждане на ЕДФО;
7. участва в създаването и прилагането на критерии и средства за осигуряване на качествено ЕДФО;
8. извършва периодичен мониторинг и оценка на качеството на провежданото обучение, включително с използване на електронни средства за интелигентен анализ на процеса на обучение;
9. провежда изследвания в областта на дистанционното и електронното обучение;

10. систематизира и популяризира добри практики в областта на електронното дистанционно обучение.

Чл. 12. (1) Дистанционната форма на обучение се организира въз основа на информационен пакет, който по предложение на основното звено, провеждащо обучението, и след аргументирано становище на Експертния съвет на ЦДО се утвърждава от Академичния съвет.

(2) Информационният пакет включва:

1. учебната документация (квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, график на учебния процес);
2. списък на екипа от преподаватели, администратори и технически състав;
3. инструкция за достъп до електронните ресурси и услуги;
4. описание на системите на изпитване и оценяване;
5. ръководство за ползване на платформата за дистанционно обучение;
6. ръководство за студента или докторанта, подготвящ се в дистанционна форма.

(3) Информационният пакет е достъпен за студентите и докторантите и в електронен формат.

Чл. 13. (1) Организацията на обучението на студенти, докторанти и специализанти в дистанционна форма на обучение може да включва и присъствени периоди, когато това съответства на спецификата на специалността и на потребностите на обучаваните.

(2) Присъствените периоди на обучение по ал. 1 се провеждат в основни звена от структурата на висшето училище, създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование.

(3) Присъствените периоди на обучение не могат да надвишават 15 на сто от общия брой часове по учебния план на съответната специалност в редовна форма на обучение.

(4) Висшите училища осигуряват възможности за технологична подготовка на студенти, докторанти и специализанти, участващи в дистанционна форма на обучение.

Чл. 14. Главни задачи на основните звена в Университета, които провеждат дистанционно обучение са:

1. Съвместно с ЦДО да реализират всички дейности по организацията и контрола на обучението.
2. Съвместно с ЦДО подготвят и предлагат за одобрение от АС учебната документация за програми от дистанционната форма съгласно *Правилник за учебна дейност* на Университета.
3. Поддържат качеството на дистанционната форма на обучение.
4. Самостоятелно и/или съвместно с ЦДО популяризират дистанционната форма на обучение в университета и извън него.

Чл. 15. Университетският Компютърен информационен център подпомага методично, технологично и технически дистанционното обучение в Университета и изпълнява основни функции по технологичното и техническото осигуряване на обучението — поддържането на интегрирана база с персоналните данни на студентите, докторантите, специализантите и преподавателите, учебните планове и програми, както и на съвременни системи за електронно и дистанционно обучение с общо университетски характер.

Раздел III

Управление на качеството при дистанционната форма на обучение в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас

Чл. 16. (1) С оглед на степента на информационно и технологично осигуряване при осъществяване на дистанционна форма на обучение средата за нейното провеждане се класифицира в едно от следните четири равнища:

1. първо равнище – разполагаща с функциониращи елементи и средства по чл. 6, ал. 4, т. 1, 5, 7 и 8, както и с достъп до електронни учебни курсове, дейности и ресурси, подходящи за учене, оценяване, самоподготовка и подкрепа на студенти, докторанти и специализанти в различни форми на обучение;

2. второ равнище – разполагаща с функциониращи елементи и средства по чл. 6, ал. 4, т. 1 - 6, като всяка специалност в дистанционна форма на обучение се осигурява от система за управление на електронно базирани оценявания и финални изпитвания по чл. 6, ал. 4, т. 7 и 8 и от софтуерна платформа по чл. 6, ал. 4, т. 9;

3. трето равнище – разполагаща с функциониращи елементи и средства по чл. 6, ал. 4, т. 1 - 6, като всички специалности в дистанционна форма на обучение в професионалното направление се осигуряват от система за управление на електронно базирани оценявания и финални изпитвания по чл. 6, ал. 4, т. 7 и 8 и от софтуерна платформа по чл. 6, ал. 4, т. 9 с достъп до споделяни информационни ресурси, сред които:

а) студентски и преподавателски електронни регистри;

б) хранилище на електронни учебни курсове и ресурси за всички специалности и форми на обучение в професионалното направление;

в) електронен архив, включващ документация, добри практики и резултати от проведено електронно обучение за всички специалности и форми на обучение в професионалното направление;

4. четвърто равнище – отговаря на изискванията по ал. 1, т. 3 за всички специалности в дистанционна форма на обучение, които използват една и съща система за управление на електронно базирани оценявания и финални изпитвания по чл. 6, ал. 5, т. 7 и 8, и институционална софтуерна платформа по чл. 6, ал. 4, т. 9, базирана на дигитален архив с консистентни и недублирани данни, и средства за техен експорт към електронната платформа по чл. 75, ал. 6 от Закона за висшето образование.

(2) Електронните учебни курсове, дейности и ресурси за дистанционна форма на обучение се разработват по методика, съобразена със спецификата на съвременното електронно обучение, като в съдържателно отношение предоставят съответното учебно съдържание по учебен план и дистанционно подкрепят самоподготовката на обучаваните, работата по задания и обратната връзка.

(3) При разработването на електронните учебни курсове, дейности и ресурси по ал. 2:

1. задължителните и не по-малко от 50 на сто от избираемите дисциплини са достъпни в платформа за дистанционно обучение по чл. 6, ал. 4, т. 9 под формата на електронни курсове, дейности и ресурси, които адекватно да моделират учебния процес и учебното съдържание по учебен план;

2. не по-малко от 50 на сто от основните информационни източници към учебната програма на задължителна дисциплина по учебен план са достъпни чрез или в платформа за дистанционно обучение по чл. 6, ал. 4, т. 9;

3. всички семестриални и държавни изпити в nepřисъствен формат се провеждат дистанционно чрез система за електронно оценяване и изпитване по чл. 6, ал. 4, т. 7 и 8.

Чл. 17. (1) При наличие на среда за дистанционно обучение от първо и по-горно равнище могат дистанционно да се провеждат семестриални и държавни изпити и видеоконферентна защита на дипломни работи и дисертационни трудове при наличие на вътрешни правила, които регламентират:

1. определяне на кредити за заетостта на студентите и формиране на натовареност на преподавателите във връзка с тяхното синхронизирано по време участие в електронни дейности по оценяване на знания и умения в рамките на учебния план и учебните програми;

2. технологично и техническо провеждане на изпити с дистанционна идентификация на самоличността на оценяваните и контрол на изпитната процедура, съпроводено с високо ниво на сигурност и защита на личните данни;

3. прилагане на софтуерни средства за установяване на опити за измама и плагиатство;

4. архивиране на изпитните материали и резултати и на видеозаписи от изпитната процедура за постигане на съответствие с чл. 44 от Закона за висшето образование;

5. възможност студенти от различни форми на обучение дистанционно да полагат изпити.

(2) Наличие на среда за дистанционно обучение от второ и по-горно равнище позволява организиране на дистанционна форма на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър".

(3) Наличие на среда за дистанционно обучение от трето и четвърто равнище позволява организиране на дистанционна форма на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" и на образователната и научна степен "доктор".

(4) Наличие на среда за дистанционно обучение от първо и по-горно равнище позволява организиране на дистанционна форма на обучение и за повишаване на квалификацията на специалисти с висше образование, както и за продължаващо и допълнително обучение по професионално направление, специалност от регулираните професии или по професионално направление, съответстващо на учебен предмет или модул от училищната подготовка, за които са получили програмна акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация.

Чл. 18. Основните обекти – предмет на анализ в процедури за оценка на качеството на дистанционна форма на обучение, провеждана от висше училище, са:

1. учебната документация по чл. 6, ал. 1;

2. съответната среда за осъществяване на дистанционната форма на обучение и степента на нейното кадрово, информационно и технологично осигуряване по чл. 6, ал. 4 и по чл. 12, ал. 1;

3. електронните курсове по чл. 12, ал. 2, осигуряващи учебни дисциплини – по отношение на учебно съдържание, педагогически и потребителски дизайн, оказвана подкрепа на обучаваните, технологии за достъп, средства за оценяване и персонализация на обучението;

4. електронните учебни ресурси по чл. 12, ал. 2 – по отношение на педагогически и потребителски дизайн, постигане на цели по съответната учебна програма, пълнота, достъпност и лесно възприемане на тяхното съдържание от обучаваните;

5. дистанционното провеждане на академични изпити - по отношение на осъществяван контрол и предотвратяване на измами по чл. 6, ал. 4, т. 7 и по чл. 12, ал. 1;

6. електронните учебни и административни дейности;

7. квалификация и компетентност на авторите на електронни учебни ресурси и дейности от педагогическа, дизайнерска и технологична гледна точка;

8. квалификация и компетентност на преподавателите, ангажирани в дистанционна форма на обучение, в областта на електронното обучение и неговите приложения в съответното професионално направление;

9. ефективност на дистанционната подкрепа, оказвана на студентите, докторантите и специализантите;

10. технологичните възможности за повсеместен достъп до учебната среда в различни контексти и ситуации;

11. средствата за автоматизация на преподавателския труд, използвани за осъществяване на конкретния процес на обучение.

Правилникът е приет от Академичния съвет Протокол №21/18.07.2024г.

Технически секретар:
(ст. преп. П. Стефанова)

Секретар:
(доц. д-р П. Милушева)